

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (veľká komora)

zo 7. októbra 2014*

„Žaloba o neplatnosť — Vonkajšia činnosť Európskej únie — Článok 218 ods. 9 ZFEÚ — Určenie pozície, ktorá sa má prijať v mene Európskej únie v orgáne zriadenom medzinárodnou dohodou — Medzinárodná dohoda, ktorej Európska únia nie je zmluvnou stranou — Medzinárodná organizácia pre vinič a víno (OIV) — Pojem ‚akty s právnymi účinkami‘ — Odporúčania OIV“

Vo veci C-399/12,

ktorej predmetom je žaloba o neplatnosť podľa článku 263 ZFEÚ, podaná 28. augusta 2012,

Spolková republika Nemecko, v zastúpení: T. Henze, B. Beutler a N. Graf Vitzthum, splnomocnení zástupcovia,

žalobkyňa,

ktorú v konaní podporujú:

Česká republika, v zastúpení: M. Smolek, E. Ruffer a D. Hadroušek, splnomocnení zástupcovia,

Luxemburské veľkovoľvodstvo, v zastúpení: P. Frantzen, splnomocnená zástupkyňa,

Maďarsko, v zastúpení: M. Z. Fehér a K. Szíjjártó, splnomocnení zástupcovia,

Holandské kráľovstvo, v zastúpení: M. Bulterman, B. Koopman a J. Langer, splnomocnení zástupcovia,

Rakúska republika, v zastúpení: C. Pesendorfer, splnomocnená zástupkyňa,

Slovenská republika, v zastúpení: B. Ricziová, splnomocnená zástupkyňa,

Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska, v zastúpení: J. Holmes, barrister,

vedľajší účastníci konania,

proti

Rade Európskej únie, v zastúpení: E. Sitbon a J.-P. Hix, splnomocnení zástupcovia,

žalovanej,

* Jazyk konania: nemčina.

ktorú v konaní podporuje:

Európska komisia, v zastúpení: F. Erlbacher, B. Schima a B. Eggers, splnomocnení zástupcovia,
s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

vedľajší účastník konania,

SÚDNY DVOR (veľká komora),

v zložení: predseda V. Skouris, podpredseda K. Lenaerts (spravodajca), predsedovia komôr A. Tizzano,
R. Silva de Lapuerta a T. von Danwitz, sudcovia J. Malenovský, E. Levits, J.-C. Bonichot, A. Arabadžiev,
D. Šváby, M. Berger, A. Prechal a E. Jarašiūnas,

generálny advokát: P. Cruz Villalón,

tajomník: K. Malaček, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 26. novembra 2013,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 29. apríla 2014,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Svojou žalobou Spolková republika Nemecko navrhuje zrušiť rozhodnutie Rady Európskej únie z 18. júna 2012, ktorým sa ustanovuje pozícia, ktorá sa má prijať v mene Európskej únie, pokiaľ ide o určité rezolúcie, o ktorých sa má hlasovať v rámci Medzinárodnej organizácie pre vinič a víno (OIV) (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“).

Právny rámec

Medzinárodné právo

- 2 Podľa článku 1 ods. 2 Dohody zakladajúcej Medzinárodnú organizáciu pre vinič a víno z 3. apríla 2001 (ďalej len „Dohoda OIV“) „[OIV] sa usiluje plniť svoje ciele a vykonáva činnosti podľa článku 2 ako medzivládna inštitúcia vedecko-technického charakteru v rozsahu priznanej kompetencie v oblasti vinohradníctva, vinárstva, nápojov na báze vína, stolového hrozna, sušeného hrozna a iných výrobkov z hroznovej šťavy“.
- 3 Článok 2 Dohody OIV stanovuje:
„1. Ciele [OIV] v oblasti jej kompetencií sú nasledujúce:
a) informovať svojich členov o opatreniach umožňujúcich uvedomiť si obavy výrobcov, spotrebiteľov a iných predstaviteľov vinohradníckeho a vinárskeho odvetvia;
b) pomáhať iným medzinárodným medzivládnym a mimovládnym organizáciám, najmä tým, ktoré sledujú normatívnu činnosť;

- c) prispievať k medzinárodnej harmonizácii platných právnych predpisov a praxe, prípadne k vytváraniu nových medzinárodných právnych predpisov, na účely zlepšenia podmienok výroby a uvedenia vinohradníckych a vinárskych produktov na trh a uvedenia si záujmov spotrebiteľa.

2. Na dosiahnutie svojich cieľov [OIV] vykonáva nasledujúce činnosti:

...

- b) vypracúva, formuluje odporúčania a sleduje ich uplatňovanie prostredníctvom svojich členov najmä v týchto oblastiach:

- (i) podmienky na vinohradnícku produkciu,
- (ii) oenologické praktiky,
- (iii) definovanie alebo opis výrobkov, označovanie a podmienky uvedenia na trh,
- (iv) metódy analýzy a posudzovania výrobkov z hroznej šťavy;

...“

- 4 Článok 8 Dohody OIV stanovuje, že medzinárodná medzivládna organizácia sa môže zúčastňovať na práci OIV alebo byť jej členom a prispievať k financovaniu Organizácie za podmienok, ktoré ustanoví pre každý takýto prípad valné zhromaždenie na návrh výkonného výboru.
- 5 V rámci Európskej únie je 21 členských štátov členmi OIV. Európska únia naopak nie je členom. Má však postavenie „hosta“ v zmysle článku 5 ods. 2 rokovacieho poriadku OIV. Európska komisia sa z toho dôvodu môže zúčastňovať rokovaní expertných skupín a výborov OIV a podieľať sa na nich za podmienok uvedených v tomto rokovacom poriadku.

Právo Únie

- 6 Nariadenie Rady (ES) č. 1234/2007 z 22. októbra 2007 o vytvorení spoločnej organizácie poľnohospodárskych trhov a o osobitných ustanoveniach pre určité poľnohospodárske výrobky (nariadenie o jednotnej spoločnej organizácii trhov) (Ú. v. EÚ L 299, s. 1), vo svojom znení vyplývajúcom z nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1234/2010 z 15. decembra 2010 (Ú. v. EÚ L 346, s. 11, ďalej len „nariadenie č. 1234/2007“), vo svojom článku 120f nazvanom „Kritériá povoľovania“ stanovuje:

„Komisia pri povoľovaní enologických postupov v súlade s postupom uvedeným v článku 195 ods. 4:

- a) vychádza z enologických postupov, ktoré odporučila a uverejnila [OIV], ako aj z výsledkov pokusného využívania zatiaľ nepovolených enologických postupov;

...“

- 7 Článok 120g nariadenia č. 1234/2007 s názvom „Metódy analýzy“ stanovuje:

„Metódy analýzy na určenie zloženia produktov sektora vinohradníctva a vinárstva a pravidiel na stanovenie toho, či sa pri ich výrobe použili procesy, ktoré sú v rozpore s povolenými enologickými postupmi, sú tie, ktoré odporučila a uverejnila OIV.

Ak OIV neodporučila ani neuverejnila žiadne metódy ani pravidlá, zodpovedajúce metódy a pravidlá prijme Komisia v súlade s postupom uvedeným v článku 195 ods. 4.

Kým sa takéto pravidlá neprijmú, používajú sa metódy a pravidlá, ktoré povolil príslušný členský štát.“

- 8 Článok 158a nariadenia č. 1234/2007 upravujúci „osobitné požiadavky na dovoz vína“ vo svojich odsekoch 1 a 2 uvádza:

„1. Pokiaľ sa, najmä v dohodách uzavretých podľa článku [218 ZFEÚ], neustanovuje inak, na produkty, na ktoré sa vzťahujú číselné znaky KN 200961, 200969 a 2204 a ktoré sa dovážajú do Spoločenstva, sa uplatňujú ustanovenia týkajúce sa označení pôvodu a zemepisných označení a označovania ustanovené v pododdieli I oddielu Ia kapitoly I hlavy II časti II, ako aj v článku 113d ods. 1 tohto nariadenia.

2. Pokiaľ sa v dohodách uzavretých podľa článku [218 ZFEÚ] neustanovuje inak, produkty uvedené v odseku 1 tohto článku sa vyrábajú v súlade s enologickými postupmi, ktoré odporučila a uverejnila OIV alebo ktoré schválilo Spoločenstvo podľa tohto nariadenia a jeho vykonávacích opatrení.“

- 9 Nariadenie Komisie (ES) č. 606/2009 z 10. júla 2009, ktorým sa ustanovujú určité podrobné pravidlá uplatňovania nariadenia Rady (ES) č. 479/2008, pokiaľ ide o kategórie vinárskych výrobkov, enologické postupy a uplatniteľné obmedzenia (Ú. v. EÚ L 193, s. 1), vo svojom znení vyplývajúcom z vykonávacieho nariadenia Komisie č. 315/2012 z 12. apríla 2012 (Ú. v. EÚ L 103, s. 38, ďalej len „nariadenie č. 606/2009“) vo svojom článku 9 ods. 1 prvom pododseku stanovuje:

„Pokiaľ nie sú stanovené smernicou Komisie 2008/84/ES ..., špecifikácie čistoty a identifikácie látok používaných v rámci enologických postupov uvedené v článku 32 druhom pododseku písm. e) nariadenia (ES) č. 479/2008 sú tie, ktoré sú stanovené a uverejnené v Medzinárodnom enologickom kódexe [OIV].“

- 10 Podľa článku 15 ods. 2 nariadenia č. 606/2009:

„Komisia uverejní v sérii C *Úradného vestníka Európskej únie* zoznam a opis metód analýzy uvedených v článku [120g prvom odseku nariadenia č. 1234/2007] a opísaných v Zbierke medzinárodných metód analýzy vín a muštov OIV, ktoré sa uplatňujú pri kontrole maximálnych hodnôt a požiadaviek na výrobu vinárskych výrobkov stanovených právnymi predpismi Spoločenstva.“

Okolnosti predchádzajúce sporu a napadnuté rozhodnutie

- 11 Členské štáty do júna 2010 z vlastnej iniciatívy koordinovali svoje pozície v rámci pracovnej skupiny OIV týkajúcej sa vína a alkoholu.
- 12 Dňa 16. mája 2011 Komisia na základe článku 218 ods. 9 ZFEÚ predložila návrh rozhodnutia Rady, ktorým sa v súvislosti s určitými odporúčaniami, o ktorých sa má hlasovať v rámci OIV, určí pozícia, ktorá sa má prijať v mene Únie. Tento návrh však nebol prijatý.
- 13 V rámci rokovaní o koordinácii, ktoré sa 22. a 24. júna 2011 konali v Porte (Portugalsko), členské štáty, ktoré sú súčasne členmi OIV, odsúhlasili svoje pozície v súvislosti s odporúčaniami uvedenými na programe dňa valného zhromaždenia tejto organizácie. Komisia uviedla, že tieto členské štáty nemôžu prijať pozíciu, ktorá by ovplyvnila *acquis* Únie a že v dôsledku toho musia hlasovať proti akémukoľvek odporúčaníu tejto organizácie, ktoré by mohlo meniť toto *acquis*. Demonštratívnym výpočtom uviedla aj štrnásť návrhov odporúčaní, ktorých prijatie uvedeným zhromaždením by podľa jej názoru zasahovalo do *acquis* Únie.

- 14 Na valnom zhromaždení OIV 24. júna 2011 schválili najmä delegácie členských štátov množstvo návrhov po vzájomnej dohode stanovenej v článku 5 ods. 3 písm. a) Dohody OIV.
- 15 Komisia so zreteľom na mimoriadne valné zhromaždenie OIV z 28. októbra 2011 v Montpellieri (Francúzsko) predložila návrh rozhodnutia Rady založený na článku 218 ods. 9 ZFEÚ. Ani tento návrh však nebol prijatý.
- 16 Vzhľadom na valné zhromaždenie OIV z 22. júna 2012 v Izmiere (Turecko) Komisia 27. apríla 2012 odovzdala Rade návrh rozhodnutia Rady, ktorým sa ustanovuje pozícia, ktorá sa má prijať v mene Európskej únie, pokiaľ ide o určité rezolúcie, o ktorých sa má hlasovať v rámci Medzinárodnej organizácie pre vinič a víno (OIV) [COM(2012) 192 final].
- 17 Keďže sa v prospech uvedeného návrhu rozhodnutia nedosiahla žiadna väčšina, predsedníctvo Únie predložilo dva po sebe idúce kompromisné návrhy. Druhý návrh s dátumom 6. jún 2012 bol prijatý 18. júna 2012 kvalifikovanou väčšinou na rokovaní Rady pre „poľnohospodárstvo a rybárstvo“ a predstavuje napadnuté rozhodnutie.
- 18 Niektoré členské štáty, medzi nimi aj Spolková republika Nemecko, hlasovali proti uvedenému návrhu.
- 19 Podľa odôvodnení 5 až 7 napadnutého rozhodnutia:
- „(5) Návrhmi rezolúcií OENO-TECHNO 08-394A, 08-394B, 10-442, 10-443, 10-450A, 10-450B, 11-483 a 11-484 sa stanovujú nové enologické postupy. V súlade s článkom 120f a článkom 158a nariadenia (ES) č. 1234/2007 tieto rezolúcie ovplyvnia *acquis*.
- (6) Návrhmi rezolúcií OENO-SCMA 08-385, 09-419B, 10-436, 10-437, 10-461, 10-465 a 10-466 sa stanovujú metódy analýzy. V súlade s článkom 120g nariadenia (ES) č. 1234/2007 tieto rezolúcie ovplyvnia *acquis*.
- (7) Návrhmi rezolúcií OENO-SPECIF 08-363, 08-364, 09-412, 10-451, 10-452, 10-459, 11-485, 11-486B, 11-489, 11-490, 11-491 a 11-494 sa stanovujú špecifikácie čistoty a identifikácie látok používaných pri enologických postupoch. V súlade s článkom 9 nariadenia (ES) č. 606/2009 tieto rezolúcie ovplyvnia *acquis*.“
- 20 Napadnuté rozhodnutie znie:

„Rada Európskej únie,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 43 v spojení s jej článkom 218 ods. 9

...

Článok 1

Pozícia Únie na valnom zhromaždení OIV, ktoré sa uskutoční 22. júna 2012, je v súlade s prílohou k tomuto rozhodnutiu a vyjadria ju členské štáty Únie, ktoré sú členmi OIV, konajúce spoločne v záujme Únie.

Článok 2

1. Ak je pravdepodobné, že pozíciu uvedenú v článku 1 ovplyvnia nové vedecké alebo technické informácie predložené pred zasadnutím valného zhromaždenia OIV alebo počas neho, členské štáty Únie, ktoré sú členmi OIV, požiadajú, aby sa hlasovanie na zasadnutí valného zhromaždenia odložilo dovtedy, kým sa na základe nových skutočností neustanoví pozícia Únie.

2. Po skoordínaní, najmä na mieste, a v prípade, že sa neprijme ďalšie rozhodnutie Rady ustanovujúce pozíciu Únie, môžu členské štáty, ktoré sú členmi OIV, konajúce spoločne v záujme Únie súhlasiť so zmenami návrhov rezolúcií uvedených v prílohe k tomuto rozhodnutiu, ktoré nemenia ich vecnú podstatu.

Článok 3

Toto rozhodnutie je určené členským štátom.“

- 21 Príloha uvedeného rozhodnutia vymedzuje návrhy rezolúcií, ktorých sa týka pozícia Únie uvedená v článku 1 tohto rozhodnutia.

Návrhy účastníkov konania a konanie na Súdnom dvore

- 22 Spolková republika Nemecko navrhuje Súdnemu dvoru, aby zrušil napadnuté rozhodnutie a zaviazal Radu na náhradu trov konania.
- 23 Rada navrhuje zamietnuť žalobu a zaviazat Spolkovú republiku Nemecko na náhradu trov konania. V prípade zrušenia napadnutého rozhodnutia subsidiárne navrhuje, aby Súdny dvor zachoval účinky tohto rozhodnutia.
- 24 Českej republike, Luxemburskému veľkovoľvodstvu, Maďarsku, Holandskému kráľovstvu, Rakúskej republike, Slovenskej republike, ako aj Spojenému kráľovstvu Veľkej Británie a Severného Írska bol povolený vstup do konania ako vedľajším účastníkom konania na podporu návrhov Spolkovej republiky Nemecko, zatiaľ čo Komisii bol povolený vstup do konania ako vedľajšiemu účastníkovi konania na podporu návrhov Rady.

O žalobe

- 25 Žaloba sa opiera o jediný žalobný dôvod založený na neuplatniteľnosti článku 218 ods. 9 ZFEÚ v prejednávanej veci.
- 26 Maďarsko a Holandské kráľovstvo vo svojich vyjadreniach vedľajších účastníkov konania okrem toho uviedli dôvody založené na porušení ustanovení Zmluvy o FEÚ, ktoré sú iné než ustanovenie uplatňované v rámci jediného žalobného dôvodu, ktorý je uvedený v predchádzajúcom bode.
- 27 Subjekt, ktorému Súdny dvor podľa článku 40 Štatútu Súdneho dvora Európskej únie, povolil vstup do konania v pozícii vedľajšieho účastníka konania, však nemôže meniť predmet sporu, ako je opísaný v návrhoch a dôvodoch hlavných účastníkov konania. Z toho vyplýva, že prípustné sú len tie tvrdenia vedľajšieho účastníka konania, ktoré patria do rámca vymedzeného týmito návrhmi a dôvodmi.
- 28 Dôvody Maďarska a Holandského kráľovstva uvedené v bode 26 tohto rozsudku treba preto odmietnuť ako neprípustné.

Argumentácia účastníkov konania

- 29 Spolková republika Nemecko podporovaná Českou republikou, Luxemburským veľkovoľvodstvom, Maďarskom, Holandským kráľovstvom, Rakúskou republikou, Slovenskou republikou, ako aj Spojeným kráľovstvom v rámci jediného žalobného dôvodu po prvé tvrdí, že článok 218 ods. 9 ZFEÚ nie je uplatniteľný v kontexte medzinárodnej dohody, ktorú rovnako ako Dohodu OIV uzatvorili členské štáty, a nie Únia ako taká.
- 30 Zo znenia článku 218 ods. 9 ZFEÚ totiž vyplýva, že toto ustanovenie sa týka iba pozícií, ktoré sa majú prijať „v mene Únie“, čo predpokladá, že táto má právo byť v dotknutej medzinárodnej organizácii zastúpená alebo má hlasovacie právo.
- 31 Štruktúra článku 218 ZFEÚ potvrdzuje, že jeho odsek 9 je uplatniteľný len v kontexte dohôd uzatvorených Úniou.
- 32 Tento výklad je podporovaný vznikom a účelom článku 218 ods. 9 ZFEÚ. Toto ustanovenie, ktoré takmer doslovne preberá článok 300 ods. 2 ES stanovuje osobitné konanie umožňujúce rýchlu reakciu Únie v prípade porušenia medzinárodnej dohody, ktorej je aj Únia zmluvnou stranou, zo strany iných zmluvných strán.
- 33 Zásada prenesenia právomocí, ktorá upravuje vymedzenie právomocí Únie, uvedená v článku 5 ods. 1 a 2 ZEÚ, zakazuje analogicky rozšíriť procesný postup stanovený v článku 218 ods. 9 ZFEÚ na vykonávanie medzinárodných dohôd uzatvorených členskými štátmi.
- 34 Praktiky a pravidlá dotknuté odporúčaniami OIV navyše nepatria do oblasti výlučnej právomoci Únie, ale do oblasti poľnohospodárstva v zmysle článku 4 ods. 2 písm. d) ZFEÚ, ktorá patrí do oblasti delenej právomoci medzi Úniou a jej členskými štátmi.
- 35 Spolková republika Nemecko a členské štáty, ktorým bol povolený vstup do konania ako vedľajším účastníkom konania, na jej podporu, tvrdia, že „aktmi s právnymi účinkami“ v zmysle článku 218 ods. 9 ZFEÚ sú iba akty medzinárodného práva, ktoré sú pre Úniu záväzné. Tento výklad vyplýva zo samotného znenia tohto ustanovenia a je podporovaný štruktúrou ustanovení, do ktorých je zaradený tento článok 218 ods. 9 ZFEÚ.
- 36 Odporúčania OIV v prejednávanej veci nepatria do kategórie aktov, na ktoré sa vzťahuje článok 218 ods. 9 ZFEÚ. Takéto odporúčania totiž na jednej strane nemajú v medzinárodnom práve záväzný charakter. Na druhej strane odkazy na odporúčania OIV obsiahnuté v článku 120f písm. a), článku 120g a v článku 158a ods. 1 a 2 nariadenia č. 1234/2007, ako aj v článku 9 nariadenia č. 606/2009, vychádzajú z jednostranného aktu normotvorcu Únie, ktorý nemôže predovšetkým vo vzťahu k tretím štátom týmto odporúčaniam priznať postavenie záväzného aktu medzinárodného práva.
- 37 Holandské kráľovstvo po tretie tvrdí, že neuplatniteľnosť článku 218 ods. 9 ZFEÚ v prejednávanej veci potvrdzuje okolnosť, že ku dňu prijatia napadnutého rozhodnutia nebolo v súvislosti s odporúčaniami jednoznačne isté, o ktorých odporúčaníach sa skutočne bude hlasovať na valnom zhromaždení OIV z 22. júna 2012.
- 38 Rada podporovaná Komisiou po prvé tvrdí, že článok 218 ods. 9 ZFEÚ je uplatniteľný na určenie pozícií, ktoré sa majú prijať v mene Únie v rámci organizácie, akou je OIV, zriadená medzinárodnou dohodou uzatvorenou členskými štátmi a ktorá je vyzvaná prijať akty s právnymi účinkami, pokiaľ dotknutá oblasť patrí do právomoci Únie.

- 39 Doslovný výklad článku 218 ods. 9 ZFEÚ umožňuje domnievať sa, že pri neexistencii spresnenia v opačnom zmysle, je toto ustanovenie uplatniteľné aj v kontexte dohôd, ktorých Únia nie je zmluvnou stranou, pokiaľ ide o oblasti patriace do jej právomoci.
- 40 V súvislosti s kontextom, v ktorom sa nachádza článok 218 ods. 9 ZFEÚ, Rada tvrdí, že z článkov 216 ZFEÚ a 218 ods. 1 ZFEÚ nemožno vyvodiť nijaký záver, pretože v prípade týchto ustanovení ide o uzatváranie medzinárodných dohôd Úniou, zatiaľ čo sa článok 218 ods. 9 ZFEÚ netýka konania o rokovaní alebo uzatvorení takýchto dohôd, ale vykonávania dohody, ktorá môže mať právne účinky v Únii.
- 41 Z teleologického hľadiska je cieľom článku 218 ods. 9 ZFEÚ zriadiť procesný rámec umožňujúci určiť pozíciu Únie v medzinárodných organizáciách, vrátane kontextu medzinárodných dohôd, ktorých nie je zmluvnou stranou, pokiaľ akty, ktoré sa majú prijať, sú určené na následné zahrnutie do práva Únie.
- 42 Únia v žiadnom prípade nezasahuje do právomocí členských štátov, ak na medzinárodnej úrovni vykonáva právomoci, ktoré boli na ňu prenesené na základe článku 43 ZFEÚ v oblastiach, ako sú enologické postupy a metódy analýzy produktov v sektore vinohradníctva a vinárstva.
- 43 Únia má okrem toho podľa článku 3 ods. 2 ZFEÚ vonkajšiu výlučnú právomoc v oblastiach zahrnutých v návrhoch odporúčaní uvedených v prílohe napadnutého rozhodnutia, pretože môžu zasahovať do spoločných pravidiel Únie. Tieto návrhy sa totiž vzťahujú na enologické postupy a metódy analýzy, ktoré podľa článku 120f písm. a), článku 120g a článku 158a ods. 2 nariadenia č. 1237/2007, ako aj podľa nariadenia č. 606/2009 slúžia ako základ na vypracovanie právnej úpravy Únie alebo ich táto vyhlási za uplatniteľné.
- 44 Rada podporovaná Komisiou po druhé tvrdí, že článok 218 ods. 9 ZFEÚ iba vyžaduje, aby akty, ktoré je medzinárodný orgán vyzvaný prijať, mali účinky v právnom poriadku Únie bez toho, aby tieto akty nevyhnutne mali účinky v medzinárodnom právnom poriadku.
- 45 Uvedené ustanovenie v dôsledku toho zahŕňa situáciu, keď medzinárodné odporúčania napriek svojej nezáväznosti majú právne účinky v Únii na základe kogentných ustanovení.
- 46 Odporúčania prijaté na valnom zhromaždení OIV o enologických postupoch a metódach analýzy v prejednávanej veci majú právne účinky v Únii z dôvodu voľby normotvorcu Únie zahrnúť ich do práva Únie.
- 47 Rada po tretie uvádza, že tvrdenie Holandského kráľovstva uvedené v bode 37 tohto rozsudku nezohľadňuje znenie a účel článku 218 ods. 9 ZFEÚ.

Posúdenie Súdnym dvorom

- 48 Podľa článku 218 ods. 9 ZFEÚ „Rada prijme na návrh Komisie... rozhodnutie..., ktorým sa určujú pozície, ktoré sa majú prijať v mene Únie v rámci orgánu zriadeného dohodou, keď je tento orgán vyzvaný prijať akty s právnymi účinkami s výnimkou aktov dopĺňajúcich alebo meniacich inštitucionálny rámec danej dohody“.
- 49 Na úvod treba na jednej strane uviesť, že toto ustanovenie odkazuje na orgán zriadený „dohodou“ bez toho, aby spresnilo, či Únia musí byť zmluvnou stranou tejto dohody. Ani odkaz v tomto ustanovení na pozície, ktoré sa majú prijať „v mene Únie“, nepredpokladá, že Únia musí byť zmluvnou stranou dohody, ktorá zriadila predmetný medzinárodný orgán.

- 50 Z toho vyplýva, že znenie článku 218 ods. 9 ZFEÚ nebráni tomu, aby Únia prijala rozhodnutie určujúce pozíciu, ktorá sa má prijať v jej mene v rámci orgánu zriadeného medzinárodnou dohodou, ktorej nie je zmluvnou stranou.
- 51 Na druhej strane treba zdôrazniť, že táto vec sa týka oblasti spoločnej poľnohospodárskej politiky, presnejšie spoločnej organizácie trhov v sektore vinohradníctva a vinárstva, teda oblasti, ktorú vo veľkom rozsahu upravuje normotvorca Únie na základe svojej právomoci založenej na článku 43 ZFEÚ.
- 52 Pokiaľ dotknutá oblasť patrí do právomoci Únie, ako je opísaná v predchádzajúcom bode, neexistencia účasti Únie na predmetnej medzinárodnej dohode jej nebráni v tom, aby túto právomoc vykonávala tak, že v rámci svojich inštitúcií určí pozíciu, ktorá sa má prijať v jej mene v rámci orgánu zriadeného touto dohodou, najmä prostredníctvom členských štátov, ktoré sú zmluvnými stranami uvedenej dohody, konajúcich spoločne v záujme Únie (pozri rozsudok Komisia/Grécko, C-45/07, EU:C:2009:81, body 30 a 31; pozri tiež v tomto zmysle stanovisko 2/91, EU:C:1993:106, bod 5).
- 53 Predchádzajúce úvahy nemožno spochybniť tvrdeniami Spolkovej republiky Nemecko spočívajúcimi po prvé v tvrdení, že ustanovenia, ktoré predchádzajú článku 218 ods. 9 ZFEÚ v hlave 5 piatej časti Zmluvy o FEÚ, sa týkajú iba dohôd medzi Úniou a jedným alebo viacerými tretími štátmi alebo medzi Úniou a medzinárodnými organizáciami, a po druhé, že prijatie rozhodnutia o pozastavení vykonávania dohody Úniou, ktoré je tiež uvedené v článku 218 ods. 9 ZFEÚ, je možné iba v kontexte medzinárodnej dohody uzatvorenej Úniou.
- 54 V tejto súvislosti treba totiž uviesť, že predmetom ustanovení uvedených v predchádzajúcom bode, ktoré sú iné než článok 218 ods. 9 ZFEÚ, je rokovanie a uzatvorenie dohôd Úniou. Článok 218 ods. 9 ZFEÚ sa naopak týka určenia pozícií, ktoré sa majú prijať v mene Únie v rámci orgánu zriadeného dohodou, ktoré na rozdiel od rozhodnutia Únie o pozastavení vykonávania dohody, možno za predpokladu uvedeného v bode 52 tohto rozsudku, prijať aj v kontexte dohody, ktorej Únia nie je zmluvnou stranou.
- 55 V dôsledku toho samotná okolnosť, že Únia nie je zmluvnou stranou Dohody OIV, nebráni uplatneniu článku 218 ods. 9 ZFEÚ.
- 56 Ďalej treba overiť, či v prejednávanej veci predmetné odporúčania, ktoré má OIV prijať, sú „aktmi s právnymi účinkami“ v zmysle tohto ustanovenia.
- 57 V tejto súvislosti z odôvodnení 5 až 7 napadnutého rozhodnutia, ako aj z jeho prílohy vyplýva, že odporúčania OIV, o ktorých sa má hlasovať na valnom zhromaždení tejto organizácie uvedenom v tomto rozhodnutí, sa týkajú nových enologických postupov, metód analýzy na určenie zloženia produktov sektora vinohradníctva a vinárstva alebo aj špecifikácie čistoty a identifikácie látok používaných v rámci takých postupov.
- 58 Uvedené odporúčania patria teda do oblastí vymedzených v článku 2 ods. 2 písm. b) Dohody OIV, čo navyše nepopiera žiadny z účastníkov tohto konania.
- 59 Podľa článku 2 ods. 1 písm. b) a c) a článku 2 ods. 2 Dohody OIV je predmetom odporúčaní prijatých OIV v uvedených oblastiach prispieť k dosiahnutiu cieľov tejto organizácie, spočívajúcich predovšetkým v podporovaní iných medzinárodných organizácií, konkrétne tých, ktoré vykonávajú normatívne činnosti, ako aj v prispievaní k medzinárodnej harmonizácii platných právnych predpisov a praxe, prípadne k vytváraniu nových medzinárodných právnych predpisov.
- 60 Navyše treba uviesť, že OIV podľa článku 2 ods. 2 písm. b) Dohody OIV je poverená sledovaním uplatňovania týchto odporúčaní prostredníctvom svojich členov.

- 61 Normotvorca Únie v rámci spoločnej organizácie trhov v sektore vinohradníctva a vinárstva okrem toho zahrnul uvedené odporúčania do právnej úpravy, ktorá bola prijatá v tejto súvislosti. Z článku 120g a článku 158a ods. 1 a 2 nariadenia č. 1234/2007, ako aj z článku 9 ods. 1 prvého pododseku nariadenia č. 606/2009 totiž vyplýva, že odporúčania OIV sú výslovne rovnocenné s pravidlami práva Únie, pokiaľ ide o metódy analýzy na určenie zloženia produktov sektora vinohradníctva a vinárstva, platné osobitné požiadavky týkajúce sa enologických postupov kladené na dovoz vína s pôvodom v tretích krajinách, ako aj o špecifikácie čistoty a identifikáciu látok používaných v rámci týchto postupov.
- 62 Pokiaľ ide o článok 120f písm. a) nariadenia č. 1234/2007, ktorý stanovuje, že Komisia „vychádza“ z odporúčaní OIV týkajúcich sa povoľovania enologických postupov, nevyhnutne to znamená, že tieto odporúčania treba zohľadniť na účely vypracovania pravidiel práva Únie v tejto súvislosti.
- 63 Z toho vyplýva, že v prejednávanej veci predmetné odporúčania, ktoré, ako bolo uvedené v bode 57 tohto rozsudku, sa týkajú nových enologických postupov, metód analýzy na určenie zloženia produktov sektora vinohradníctva a vinárstva alebo aj špecifikácie čistoty a identifikácie látok používaných v rámci takých postupov, môžu rozhodujúcim spôsobom ovplyvniť obsah právnej úpravy prijatej normotvorcom Únie v oblasti spoločnej organizácie trhov v sektore vinohradníctva a vinárstva.
- 64 Z úvah uvedených v bodoch 57 až 63 tohto rozsudku vyplýva, že také odporúčania predovšetkým z dôvodu ich zahrnutia do práva Únie podľa článku 120f písm. a), článku 120g a článku 158a ods. 1 a 2 nariadenia č. 1234/2007, ako aj článku 9 ods. 1 prvého pododseku nariadenia č. 606/2009, majú právne účinky v uvedenej oblasti v zmysle článku 218 ods. 9 ZFEÚ, a že Únia, napriek tomu, že nie je zmluvnou stranou Dohody OIV, je oprávnená určiť pozíciu, ktorá sa má prijať v jej mene vo vzťahu k týmto odporúčaniam vzhľadom na ich priamy vplyv v tejto oblasti na *acquis* Únie.
- 65 Pokiaľ ide o tvrdenie Holandského kráľovstva uvedené v bode 37 tohto rozsudku, bránia mu tak znenie, ako aj cieľ článku 218 ods. 9 ZFEÚ, ktorý spočíva v tom, že v medzinárodnom orgáne, ktorý „je vyzvaný“ prijať akty s právnymi účinkami, možno vyjadriť pozíciu, ktorá bola predtým určená v mene Únie, a to bez ohľadu na to, či sa o aktoch, ktorých sa týka takto určená pozícia, v konečnom dôsledku bude v príslušnom orgáne skutočne hlasovať.
- 66 Vzhľadom na predchádzajúce úvahy Rada na prijatie sporného rozhodnutia správne použila článok 218 ods. 9 ZFEÚ ako právny základ.
- 67 Z tohto dôvodu jediný žalobný dôvod, ktorý na podporu svojej žaloby uviedla Spolková republika Nemecko, nemôže uspieť.
- 68 Z toho vyplýva, že žaloba sa musí zamietnuť.

O trovách

- 69 Podľa článku 138 ods. 1 rokovacieho poriadku účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže Rada navrhla zaviazat Spolkovú republiku Nemecko na náhradu trov konania a Spolková republika Nemecko nemala úspech vo svojom žalobnom dôvode, je opodstatnené zaviazat ju na náhradu trov konania. V súlade s článkom 140 ods. 1 tohto rokovacieho poriadku, podľa ktorého členské štáty a inštitúcie, ktoré do konania vstúpili ako vedľajší účastníci konania, znášajú vlastné trovy konania, treba rozhodnúť, že Česká republika, Luxemburské veľkovevodstvo, Maďarsko, Holandské kráľovstvo, Rakúska republika, Slovenská republika, Spojené kráľovstvo a Komisia znášajú vlastné trovy konania.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (veľká komora) rozhodol a vyhlásil:

1. Žaloba sa zamieta.
2. Spolková republika Nemecko je povinná nahradiť trovy konania.
3. Česká republika, Luxemburské veľkovoľvodstvo, Maďarsko, Holandské kráľovstvo, Rakúska republika, Slovenská republika, Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska, ako aj Európska komisia znášajú vlastné trovy konania.

Podpisy